



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové ve věci žalobce: **Ing. M. R.**, nar. X, bytem X, adresa pro doručování X, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem Liberec 2, U Jezu 642/2a, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2016, čj. OD 846/16-2/67.1/16251/Li

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2016, čj. OD 846/16-2/67.1/16251/Li, a rozhodnutí Městského úřadu Turnov ze dne 27. 7. 2016, čj. OD/16/23812/AZD, sp. zn. OD/15/42473, se **z r u š u j í** a věc se žalovanému **v r a c í** k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **p o v i n e n** zaplatit žalobci náklady řízení v částce 3.000,- Kč do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce do rozhodnutí Městského úřadu Turnov (dále také jen "správní orgán I. stupně") ze dne 27. 7. 2016, čj. OD/16/23812/AZD, sp. zn. OD/15/42473, kterým byl shledán vinným ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na

source not found.

pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve spojení s porušením ustanovení § 10 odst. 3 téhož zákona. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že předmětného správního deliktu se žalobce dopustil tím, že dne 6. 10. 2015 ve 14:21 hod. nezajistil, aby při užití jím provozovaného vozidla registrační značky X na pozemní komunikaci I/35 v obci Radvánovice (v úseku specifikovaném souřadnicemi GPS) směr Jičín, byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Na podkladě záznamu z automatizovaného silničního rychloměru používaného bez obsluhy bylo zjištěno, že řidič předmětného vozidla jel v uvedené době a místě rychlostí 61 km/hod. po odečtení tolerance měřicího zařízení ± 3 km/hod. Tímto jednáním porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona.

Žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a uvedl, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem o silničním provozu, přestupkovým zákonem i zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), tedy zejména v souladu s jednou ze základních zásad správního řízení, a to zásadou legality vycházející z ustanovení § 2 správního řádu. Zmínil fakt, že samotný přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu není předmětem řízení o správním deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 téhož zákona. Porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích ale musí vykazovat znaky přestupku podle zákona o silničním provozu. K odpovědnosti za tento správní delikt se nevyžaduje zavinění, jedná se tedy o objektivní odpovědnost, je ale potřebné zkoumat, zda byly splněny podmínky odpovědnosti za tento správní delikt. První podmínka, tj. že porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy, byla naplněna, protože překročení nejvyšší dovolené rychlosti bylo zjištěno stacionárním úsekovým rychloměrem v obci Radvánovice a tímto zařízením byla naměřena ve shora uvedené době a úseku rychlost jízdy vozidla registrační značky X po odečtení stanovené tolerance jako nejnižší skutečná rychlost 61 km/hod. v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/hod. Tyto skutečnosti dle žalovaného vyplývají ze záznamu o měření, který je součástí spisové dokumentace. Došlo tak k porušení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Takovéto porušení pravidel vykazuje znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona, když formální znak je naplněn překročením nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 20 km/hod., materiální znak je naplněn ohrožením bezpečnosti provozu na pozemní komunikaci rychlou jízdou. Tím je dle žalovaného splněna i podmínka dle ustanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Ke spáchání správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu došlo porušením primární povinnosti stanovené provozovateli vozidla v ustanovení § 10 odst. 3 téhož zákona. Provozovatel vozidla za předmětný správní delikt odpovídá a lze mu proto uložit sankci pokuty, a to v rozmezí stanoveném za přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, nejvýše však 10.000,- Kč.

source not found.

V reakci na odvolací námitky žalovaný zopakoval, že samotný přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu není předmětem řízení o správním deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 téhož zákona. K námitce týkající se správním orgánem I. stupně použité judikatury uvedl, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46, sice řeší případ provozovatele vozidla, který odepřel podání vysvětlení, avšak pod bodem 17 osvětlil smysl zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla. Bod 18 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, čj. 3 As 7/2014-21, pak dle žalovaného řeší obdobnou problematikou jako v tomto případě, kdy provozovatel vozidla označí řidiče, ten však na výzvu správního orgánu nereaguje.

K námitce týkající se splnění podmínek pro projednání správního deliktu provozovatele vozidla žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Žalobce sice sdělil údaje k řidiči, na jehož adresu zaslal správní orgán I. stupně výzvou k podání vysvětlení, na tuto výzvu však osoba uvedená žalobcem, tj. L. Z., nereagovala. Tím dle žalovaného správní orgán I. stupně bezesbýtku splnil podmínku učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, tj. vyvinul snahu osobu označenou provozovatelem kontaktovat, avšak tato snaha vyšla vniuč. Svou pasivitou tak označená osoba zmařila možnost identifikace osoby řidiče, a to pokud by i teoreticky na základě jiných podkladů mohlo dojít k pozdější konfrontaci skutkových zjištění. Žalovaný doplnil, že je nutno počítat s tím, že provozovatel nese do určité míry odpovědnost za vozidlo, které provozuje, a to i v případě, kdy jej neřídí, a lze mu tedy připsat určité negativní následky porušení pravidel, pokud není zjištěn pachatel přestupku.

Závěrem žalovaný konstatoval, že pokuty uložené v těchto případech jsou příjmem obce, což je zákonem výslovně stanoveno, předpokládáno a vyžadováno, proto tato skutečnost nemůže být bez dalšího důvodem k podezření z účelově vedeného řízení obecním úřadem.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhl jeho zrušení, jakož i zrušení jemu předcházejícího rozhodnutí orgánu I. stupně, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Předně uvedl, že již ve správním řízení namítal, že se správní orgán nevyrovnal se svou povinností využít všechny prostředky ke zjištění úplného stavu ve vzájemné souvislosti, jak mu to ukládá správní řád. Poukázal na ustanovení § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu a zdůraznil, že při uplatňování zásady materiální pravdy je správní úřad povinen zjistit ex offio skutkový stav nedůvodný pochybností ve věci, o které má rozhodovat, aniž by se omezoval na tvrzení nebo návrhy účastníků řízení nebo na to, jak se sám obviněný k řízení staví. Uvedené základní zásady správního řízení však dle žalobce správní orgány nectily, což mělo zásadní vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, zejména když se dle jeho názoru protiprávně vypořádal s důkazem – porovnání fotografií (řidičky L. Z. např. s databází držitelů řidičských průkazů) tak, že uvedl, že není oprávněn uznat vinnou osobu pouze na základě fotodokumentace. Dle žalobce tak došlo k fatálnímu porušení

source not found.

základních zásad správního řízení, neboť ani jeden ze správních orgánů neodstranil „do očí bijící důvodné pochybnosti o osobě viníka“.

Žalobce připomněl, že zákon o silničním provozu ukládá obecnímu úřadu s rozšířenou působností projednat správní delikt pouze, pokud učinil nezbytné kroky (nikoliv formální) ke zjištění pachatele přestupku a ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Namítl, že pokud by správní orgán postupoval zákonně, nepochybně by tyto skutečnosti zjistil, neboť měl k dispozici foto skutečného pachatele a udání žalobce, dle kterého byla skutečným viníkem přestupku L. Z. Zdůraznil, že podmínkou zahájení řízení proti provozovateli vozidla není doručení (nedoručení) výzvy řidiči, ale „zákon říká, že onou podmínkou je nedozvědění se, proti komu má úřad řízení zahájit“. Správní orgán se procesně správným způsobem dozvěděl, s kým má správní řízení zahájit a žalobce navrhl i důkaz porovnáním fotografie řidiče s databází řidičských průkazů. S tímto návrhem se však žalovaný dle žalobce vypořádal účelově, neboť měl správní řízení s ním ukončit, resp. měl ze správního trestání provozovatele vyloučit. Správní orgán se ale spokojil s tím, že „doručil a řidič se nedostavil“, což mu stačilo k přiznání viny „cizímu člověku“, tedy nikoliv osobě řidiči blízké, kvůli které byl institut objektivní odpovědnosti zákonem zaveden.

Žalobce má zato, že na základě protizákonného nezjištění materiální pravdy je i určení jeho viny v daném případě nezákonné. Rozhodnutí žalovaného označil i za částečně nepřezkoumatelné, neboť se shora uvedenými skutečnostmi ani nezabýval. Je přesvědčen, že v souladu s judikaturou správních soudů platí i v této konkrétní věci obecně platný a konstantní závěr, že správní delikt provozovatele vozidla lze chápat jako delikt subsidiární a až v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče, který spáchal předmětný přestupek, činí odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Správní orgány v jeho případě takto nepostupovaly, proto má jejich nezákonný postup zásadní vliv na rozhodnutí ve věci, a je proto nezákonné.

Závěrem žalobce vyslovil názor, že ustanovení § 125f zákona o silničním provozu je ústavně nekonformní, neboť umožňuje libovolný výklad správních orgánů bez ohledu na materiální pravdu ve věcech obdobných této věci, kdy žalobce, který na místě nikdy nebyl, vozidlo neřídil a udal skutečného viníka, byl přesto libovůlí úřadů uznán vinným.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. V reakci na žalobní námítky připomněl svou argumentaci uvedenou již v odůvodnění napadeného rozhodnutí a dodal, že pokud jde o porovnávání fotografií, v současné době neexistuje databáze řidičských průkazů, která by obsahovala fotografie řidičů. Registr řidičů upravuje ustanovení § 119 zákona o silničním provozu, avšak nezahrnuje fotografii řidiče (odst. 2 cit. ustanovení). K námitce, že je databáze řidičských průkazů pro správní orgány běžně přístupná, uvedl, že ustanovení § 121 zákona o silničním provozu se vztahuje i na správní orgány projednávající tento případ.

source not found.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Po prostudování správního spisu dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu shledal důvodnou.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že správní orgán I. stupně na základě spisového materiálu o přestupku, který mu postoupila Městská policie Turnov, vydal dne 7. 10. 2015 výzvu, kterou žalobce vyzval k zaplacení určené částky ve smyslu ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Na výzvu reagoval žalobce oznámením ze dne 20. 10. 2015, že v době spáchání dopravního přestupku řídila předmětné vozidlo .L. Z. s uvedením její adresy a rodného čísla. Současně uvedl, že jeho vozidlo provozuje na základě nájemní smlouvy a že „je to její foto na spise“. Následně správní orgán I. stupně zaslal oznámené řidiče dne 26. 11. 2015 Výzvu řidiči motorového vozidla k podání vysvětlení ve smyslu ustanovení § 60 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), Výzvu převzala L. Z. osobně dne 30. 11. 2015, avšak nijak na ni nereagovala.

Dne 10. 5. 2016 vyhotovil správní orgán I. stupně záznam o odložení věci – přestupku ve smyslu ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích a téhož dne vydal rozhodnutí o správním deliktu v příkazním řízení, ve kterém rozhodl o tom, že žalobce se dopustil správního deliktu ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Po podání odporu proti tomuto příkazu, v němž žalobce opět poukázal na již předtím oznámeného viníka předmětného dopravního přestupku, správní orgán I. stupně žalobce vyrozuměl o pokračování řízení a o nařízení ústního jednání na den 27. 6. 2016. Dne 22. 6. 2016 zaslal žalobce správnímu orgánu ke svým tvrzením o řidiče jím provozovaného vozidla listinné materiály, a to smlouvu o nájmu dopravního prostředku, kterou uzavřel s L. Z. dne 22. 5. 2014, a dodatek č. 1 k této smlouvě ze dne 19. 5. 2015.

Dne 27. 6. 2016 proběhlo před správním orgánem projednání správního deliktu, o němž byl pořízen protokol a kterého se žalobce nezúčastnil.

Dne 27. 7. 2016 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. OD/16/23812/AZD, sp. zn. OD/15/42473, jímž shledal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel vozidla registrační značky X, nezajistil, aby byly při užití jím provozovaného vozidla na pozemní komunikaci I/35 v obci Radvánovice směr Jičín (v úseku specifikovaném souřadnicemi GPS), dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, když dne 6. 10. 2015 ve 14:21 hod. řidič tohoto vozidla jel v uvedeném místě a době rychlostí (po odečtení příslušné tolerance měřicího zařízení ± 3 km/hod.) 61 km/hod. Tím měl porušit ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona. Za to byla žalobci uložena pokuta 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

source not found.

Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím a rozhodnutí orgánu I. stupně potvrdil.

Nejprve se krajský soud zabýval námitkou, v níž žalobce vytýkal správnímu orgánu I. stupně, že zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by dostál zákonné podmínky učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Podstatné pro posouzení důvodnosti této žalobcovy námítky je tedy to, zda správní orgány splnily podmínku projednatelnosti správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

Dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se „*právnícká nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“. Odstavce 2 až 5 stejného ustanovení obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala. Dle odstavce 4 zmíněného ustanovení *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a*

- a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo*
- b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*

Podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,
- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Výzva provozovateli motorového vozidla musí obsahovat podle ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7. Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

source not found.

V přezkoumávané věci žalobce na výzvu správního orgánu k podání vysvětlení označil jako osobu, která měla v rozhodnou dobu vozidlo zapůjčeno, L. Z., uvedl její adresu a rodné číslo a zároveň i to, že vozidlo používá na základě nájemní smlouvy. Výzvu řidiči motorového vozidla k podání vysvětlení, kterou L. Z. správní orgán I. stupně zaslal, tato převzala osobně dne 30. 11. 2015, nijak na ni však nereagovala. Bez dalšího pak správní orgán I. stupně dne 10. 5. 2016 věc ohledně přestupku odložil ve smyslu ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích. V průběhu správního řízení před orgánem I. stupně pak nabídl žalobce ke svému tvrzení i listinné důkazy, konkrétně smlouvu o nájmu dopravního prostředku, kterou s L. Z. uzavřel.

Krajský soud se neztotožnil s názorem žalovaného, že za popsané situace učinil správní orgán I. stupně nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jak požaduje ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu k projednání správního deliktu. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014-45, všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), proto je na prvním místě odpovědnost za přestupek, což vyplývá i z ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. To v daném případě nastalo, neboť žalobce řidičku vozidla ve svém oznámení výslovně označil a zcela dostatečně identifikoval. O tom svědčí osobní převzetí výzvy k podání vysvětlení touto řidičkou, kterou jí správní orgán I. stupně zaslal. Jestliže tato řidička na řádně doručenou výzvu nijak nereagovala, neměl se s tím správní orgán I. stupně spokojit a měl učinit další krok ve směru kontaktu s touto osobou. Je totiž třeba rozlišit, zda jde o situaci, kdy provozovatelem označenou osobu nelze dohledat, nedaří se jí doručovat, resp. se jí nedaří vůbec nijak zkontaktovat, nebo kdy provozovatel uvede osobu, která zjevně nemohla být řidičem vozidla v rozhodnou dobu, kdy provozovatelem označená osoba odmítne podat vysvětlení apod. Taková situace však v daném případě nenastala a správní orgán se poté, co řádně obeslaná osoba označená za řidiče vozidla pouze nereagovala na jeho výzvu k podání písemného vysvětlení, měl využít další možnosti dané mu správním řádem ke zjištění osoby přestupce, neboť k tomu měl i nadále reálnou příležitost.

Pokud jde o otázku, kam až vedou ony „nezbytné kroky“ ke zjištění pachatele přestupku, tou se ve své judikatuře již zabýval Nejvyšší správní soud. Základním principem vyplývajícím z této judikatury je, že jestliže mají správní orgány indicie, u kterých není zřejmé, že ke zjištění pachatele přestupce nevedou, mají tyto indicie sledovat a učinit kroky za účelem jeho zjištění. Například v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46 (na který ostatně odkazem či citací z něho poukázali i účastníci řízení), tento soud uvedl, že by „šlo proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. **Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit.**“ (poznámka: zvýraznění v citaci provedl krajský soud).

Jaké informace jsou pro správní orgán reálnými indiciemi hodnými jejich následování a jaké ne, je nutné posuzovat vždy ve světle okolností konkrétního případu. Pro projednávanou věc je důležité, že na výzvu k uhrazení určené částky obsahující poučení dle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu provozovatel vozidla (žalobce) sdělil osobu řidiče vozidla včetně řádných a dostatečných identifikačních údajů a včetně informace o nájmu vozidla. Nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku jsou pochopitelně v různých situacích různé. V daném případě ze sdělení žalobce vyplynulo, že vozidlo neřídil on a že vozidlo řídila konkrétní osoba, které vozidlo zapůjčil. Dle výše citované judikatury tedy správními orgány získaná indicie nebyla na první pohled z těch, jejíž následování by zřejmě nevedlo ke zjištění osoby pachatele přestupku. Jak je již i shora uvedeno, situaci nastanou v tomto případě je nutné odlišit od situací, kdy provozovatel vozidla například označí více osob, kterým vozidlo půjčuje, a mohly ho tak v daný okamžik řídit, nebo pokud by osobu dostatečně nespécifikoval, nebo uvedl osobu nekontaktní, osobu žijící v zahraničí či osobu, která odmítá vypovídat s odkazem na osobu blízkou. Teprve v takovýchto případech by správní orgán disponoval buďto indiciemi, které ke zjištění pachatele přestupku zjevně nevedou, nebo jejichž prověřování by vyžadovalo rozsáhlé kroky, tedy kroky nad rámec toho, co po nich zákon o silničním provozu požaduje.

V projednávané věci tak správní orgán I. stupně měl učinit další kroky ke zjištění pachatele přestupku a nespokojit se jen s tím, že za řidiče označená osoba na výzvu k podání vysvětlení nereagovala. Učinění dalších relevantních kroků směřujících k prověření, zda informace poskytnutá provozovatelem vozidla vede ke zjištění pachatele přestupku nebo nikoli, by nepředstavovalo vůči správním orgánům přehnané požadavky na provádění rozsáhlého vyšetřování. Podstatné totiž je, že správní orgán stále disponoval indicií, která mohla ke zjištění pachatele přestupku reálně vést, tj. zcela funkčním kontaktem na osobu označenou za řidiče vozidla v době spáchání předmětného přestupku.

Krajský soud si je vědom i zájmu na rychlosti projednání zjištěného deliktního jednání, nicméně odmítnutí, resp. nedostatečné následování indicie, o které není z okolností zřejmé, že ke zjištění pachatele přestupku nevede, by znamenalo popření subsidiarity řízení o správním deliktu provozovatele vozidla vůči řízení o přestupku. V této souvislosti nutno současně poznamenat, že správní orgán po zaslání výzvy oznámené řidiče (tj. L. Z.), která výzvu převzala dne 30. 11. 2015, věc ohledně přestupku odložil až cca po půl roce (viz úřední záznam ze dne 10. 5. 2016), a to aniž by v mezidobí (jak vyplývá z předloženého správního spisu) učinil jakýkoliv úkon.

Krajský soud uzavírá, že základní podmínka pro zahájení řízení s provozovatelem vozidla ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, tj. že řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla může být zahájeno a projednáno poté, co byly učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nebyla v daném případě dodržena. Postup správních orgánů nebyl vzhledem ke shora popsáným skutečnostem dostatečný a tedy ani zákonný. Již z tohoto důvodu proto rozhodnutí žalovaného, ale ani rozhodnutí orgánu I. stupně, nemohly obstát a musely být zrušeny.

source not found.

Vzhledem k uvedenému závěru o nezákonnosti a zrušení rozhodnutí obou stupňů pozbyly další žalobní námitky na významu, a proto se jimi krajský soud dále nezabýval. Pouze k námitce protiústavnosti ustanovení § 125f zákona o silničním provozu krajský soud poznamenává, že Ústavním soudem již bylo zmíněné ustanovení posuzováno a Ústavní soud návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (v té věci stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel. Lze současně podotknout, že ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu „... nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“. Souladem tohoto navazujícího ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s ústavním pořádkem se pak již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, čj. 6 As 73/2016-40 nebo ze dne 23. 3. 2016, čj. 6 As 128/2015-32, v nichž dospěl k závěru, že ustanovení § 10 odst. 3, resp. § 125f zákona o silničním provozu, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s možností liberace, za správní delikt spočívající v nezajištění, „aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“, není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod.

S ohledem na shora uvedené krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán shora vysloveným právním názorem (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.). Současně shledal důvod i pro zrušení rozhodnutí orgánu prvního stupně, když vytknutou vadu nelze napravit v odvolacím řízení (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byl úspěšný žalobce, krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v náhradě zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 19. prosince 2017

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
R. V.